

Karta praw pracowników

Bill de Blasio
Mayor

**Consumer
Affairs**

Lorelei Salas
Commissioner

Język Polski | Polish

Pracownicy w Nowym Jorku mają prawa niezależnie od statusu imigracyjnego.

**Biuro ds. Polityki
i Standardów Pracy
Departamentu ds.
Konsumentów (DCA)
jest głównym źródłem
informacji dla pracowników
w Nowym Jorku.**

Aby skontaktować się z DCA:

- **Zadzwoń pod numer 311
(212-NEW-YORK poza NYC)**
- **Wyślij e-mail na adres OLPS@dca.nyc.gov**
- **Odwiedź stronę nyc.gov/dca**

Spis treści

Twoje prawa

Płatny urlop chorobowo-terapeutyczny	2
Prawo do organizowania się	3
Wynagrodzenie minimalne	4
Nadgodziny	5
Miejsce pracy wolne od dyskryminacji	6
Wynagrodzenie za pracę w charakterze niezależnego wykonawcy	7
Bezpieczne i zdrowe miejsce pracy	8

Specjalistyczne środki ochrony w poszczególnych branżach i na poszczególnych stanowiskach

Przemysł odzieżowy	9
Robotnicy budowlani	9
Pracownicy budowlani	10
Osoby pracujące w domu	10
Pracownicy barów szybkiej obsługi	11
Praca na kontraktach rządowych	11
Pracownicy sklepów spożywczych	12
Nieletni	12
Pracownicy salonów pielęgnacji paznokci	12
Pracownicy otrzymujący napiwki	13

Płatny urlop chorobowo-terapeutyczny

Jeśli pracujesz w Nowym Jorku więcej niż 80 godzin rocznie, możesz zdobyć do 40 godzin urlopu chorobowo-terapeutycznego (safe and sick leave) rocznie do wykorzystania na własne potrzeby lub w celu udzielenia pomocy dowolnym osobom, które uważasz za członków swojej rodziny.

Urlop chorobowy (sick leave) możesz przeznaczyć na opiekę i leczenie.

Urlop terapeutyczny (safe leave) możesz wykorzystać na uzyskanie pomocy, a także podjęcie innych środków bezpieczeństwa w związku z jakimkolwiek zagrożeniem przemocą domową, niechcianymi kontaktami seksualnymi, napastowaniem czy handlem ludźmi.

Jeśli Twój pracodawca zatrudnia co najmniej pięciu pracowników, masz prawo do *płatnego* urlopu chorobowo-terapeutycznego.

Jeśli Twój pracodawca zatrudnia mniej niż pięciu pracowników, masz prawo do *bezpłatnego* urlopu chorobowo-terapeutycznego.

Jeśli pracujesz w domu, przejdź na stronę 10.

Prawo zabrania pracodawcom podejmowania w stosunku do pracowników działań odwetowych za ubieganie się o urlop chorobowo-terapeutyczny lub korzystanie z niego.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę do DCA:

- Zadzwoń pod numer **311** (212-NEW-YORK poza NYC)
- Odwiedź stronę **nyc.gov/PaidSickLeave**
- Wyślij e-mail na adres **PSSL@dca.nyc.gov**

Zgodnie z prawem federalnym możesz również mieć prawo do dodatkowego, bezpłatnego czasu wolnego od pracy: Niektórzy pracownicy, którzy pracują dla pracodawców zatrudniających

Ciąg dalszy na następnej stronie >

powyżej 50 pracowników, mogą co roku skorzystać z 12 tygodni bezpłatnego urlopu w celu poratowania zdrowia lub sprawowania opieki nad członkiem rodziny bądź w celu nawiązania więzi z nowo narodzonym dzieckiem. Urlop ten można wykorzystać w całości jednorazowo lub w częściach.

Od stycznia 2018 r. większość pracowników w Nowym Jorku ma prawo do płatnego urlopu rodzinnego w celu nawiązania więzi z nowo narodzonym dzieckiem, sprawowania opieki nad poważnie chorym członkiem bliskiej rodziny lub zaspokojenia pewnych potrzeb występujących w rodzinach wojskowych. Długość urlopu i wysokość wynagrodzenia będą stopniowo zwiększane w okresie czterech lat, począwszy od ośmiu tygodni z wynagrodzeniem na poziomie 50% dotychczasowego wynagrodzenia w 2018 r.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

U.S. Department of Labor

866-487-9243 | dol.gov/whd

U.S. Department of Labor Division Office in NYC

212-264-8185

New York State Paid Family Leave

844-337-6303 | ny.gov, wyszukaj frazę „Paid Family Leave” („płatny urlop rodzinny”)

Prawo do organizowania się

Wspólnie ze współpracownikami możesz angażować się w zróżnicowane działania dotyczące ważnych dla Ciebie kwestii związanych z pracą, w tym również tego, czy chcesz, by reprezentował

Cię związek zawodowy. Pracodawcy nie mogą Ci grozić, dyskryminować Cię ani w żaden inny sposób podejmować działań przeciwko Tobie w związku z organizowaniem się lub rozmowami z współpracownikami na temat warunków pracy.

Ciąg dalszy na następnej stronie >

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

National Labor Relations Board

866-667-NLRB | 866-667-6572 | NLRB.gov

New York Regional Office (Manhattan/Bronx)

26 Federal Plaza, Room 3614

New York, NY 10278

212-264-0300

**Brooklyn Regional Office
(Brooklyn/Queens/Staten Island)**

2 MetroTech Center

100 Myrtle Avenue, 5th Floor

Brooklyn, NY 11201

718-330-7713

Wynagrodzenie minimalne

Za każdą przepracowaną godzinę, w tym pracę przed zaplanowaną zmianą i/lub po zaplanowanej zmianie oraz za czas spędzony w podróży w ciągu dnia pracy, przysługuje Ci wynagrodzenie.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. obowiązują następujące minimalne stawki wynagrodzenia:

Stawki minimalne w Mieście Nowy Jork – zestawienie	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018	31 grudnia 2019
Bary szybkiej obsługi			
Dowolna liczba pracowników	13,50 \$	15,00 \$	
Wszyscy pozostali pracodawcy			
10 lub mniej pracowników	12,00 \$	13,50 \$	15,00 \$
11 lub więcej pracowników	13,00 \$	15,00 \$	

Dla pracowników otrzymujących napiwki obowiązują stawki specjalne.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

New York State Department of Labor

888-469-7365 | labor.ny.gov

New York State Department of Labor

– NYC District Office

212-775-3880

U.S. Department of Labor

– Division Office in NYC

212-264-8185

Nadgodziny

Jeśli pracujesz więcej niż 40 godzin tygodniowo, pracodawca musi zapłacić Ci co najmniej 1,5-krotność Twojego stałego wynagrodzenia za każdą kolejną godzinę powyżej 40.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

New York State Department of Labor

888-469-7365 | labor.ny.gov

New York State Department of Labor

– NYC District Office

212-775-3880

U.S. Department of Labor

866-487-9243 | dol.gov/whd

U.S. Department of Labor

– Division Office in NYC

212-264-8185

Miejsce pracy wolne od dyskryminacji

Prawo miejskie, stanowe i federalne zabrania dyskryminacji pracowników ze względu na następujące aspekty:

- Wiek
- Obywatelstwo lub brak obywatelstwa
- Kolor skóry
- Niepełnosprawność lub postrzegana niepełnosprawność
- Płeć lub tożsamość płciowa (obejmuje molestowanie seksualne)
- Status małżeński lub partnerski
- Pochodzenie etniczne
- Cięża
- Rasa
- Religia/wyznanie
- Orientacja seksualna
- Areszt lub karalność
- Status opiekuna
- Historia kredytów konsumpcyjnych
- Status bezrobotnego
- Status ofiary przemocy w rodzinie, prześladowania i przestępstw na tle seksualnym
- Odwet za przeciwstawianie się praktykom dyskryminacyjnym
- Genetyka
- Status rodzinny
- Stosunek do służby wojskowej

Prawo zabrania dyskryminacji w podejmowaniu decyzji, które mają wpływ na warunki zatrudnienia.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

NYC Commission on Human Rights

Zadzwoń pod numer 311 lub 718-722-3131 | nyc.gov/humanrights

U.S. Equal Employment Opportunity Commission

800-669-4000 | eeoc.gov

New York State Division of Human Rights

888-392-3644 | dhr.ny.gov

Wynagrodzenie za pracę w charakterze niezależnego wykonawcy

Jeśli pracujesz w Nowym Jorku jako osoba samozatrudniona, masz ustawowe uprawnienia, które obejmują następujące aspekty:

- **Pisemna umowa**

Wszystkie umowy o wartości 800 \$ lub więcej muszą być sporządzone w formie pisemnej. Wymóg ten dotyczy wszystkich zawieranych ze stroną zatrudniającą umów, których łączna wartość w okresie 120 dni wynosi co najmniej 800 \$. Pisemna umowa musi określać pracę, którą będziesz wykonywać, wynagrodzenie za pracę oraz datę otrzymania wynagrodzenia. Podobnie jak na kontrakcie ciąży na Tobie obowiązek przechowywania pisemnej kopii zawartej umowy.

- **Terminowa płatność**

Zatrudniający musi zapłacić Ci za wszystkie wykonane prace. Musisz otrzymać zapłatę najpóźniej w dniu podanym w umowie. Jeśli umowa nie przewiduje terminu płatności, zatrudniający ma obowiązek zapłacić Ci 30 dni od dnia zakończenia pracy.

- **Prawo do wniesienia pozwu**

Przysługuje Ci prawo do wniesienia przeciwko zatrudniającemu pozwu sądowego o odszkodowanie. Jeśli nie otrzymasz terminowego wynagrodzenia za wykonaną pracę, będziesz mieć prawo do otrzymania podwójnej kwoty nieuregulowanej należności, odszkodowania za działania odwetowe oraz pokrycia honorariów i kosztów adwokackich.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę do DCA:

- Zadzwoń pod numer **311** (212-NEW-YORK poza NYC)
- Wyślij e-mail na adres **Freelancer@dca.nyc.gov**
- Odwiedź stronę **nyc.gov/dca**

Bezpieczne i zdrowe miejsce pracy

Twoje miejsce pracy musi być wolne od znanych zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa. Masz również prawo do otrzymania informacji i przeszkolenia w zakresie zagrożeń związanych z pracą.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

Occupational Safety and Health Administration (OSHA)

800-321-OSHA | 800-321-6742 | [OSHA.gov](https://www.osha.gov)

Manhattan Area Office

201 Varick Street, Room 908
New York, NY 10014
212-620-3200

Queens District Office of the Manhattan Area Office

45-17 Marathon Parkway
Little Neck, NY 11362
718-279-9060

Jeśli ulegniesz wypadkowi przy pracy, to niezależnie od Twojej winy lub jej braku może również przysługiwać Ci rekompensata mająca na celu częściowe pokrycie utraconych zarobków oraz kosztów leczenia.

Aby uzyskać informacje lub wnieść roszczenie z tytułu ubezpieczenia pracowniczego, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

New York State Workers' Compensation Board

877-632-4996 | [wcb.ny.gov](https://www.wcb.ny.gov)

Brooklyn District Office (Brooklyn, Staten Island)

111 Livingston Street, 22nd Floor
Brooklyn, NY 11201

Manhattan District Office (Bronx, Manhattan)

215 West 125th Street
New York, NY 10027

Queens District Office
168-46 91st Street, 3rd Floor
Jamaica, NY 11432

Przemysł odzieżowy

Pracownicy odzieżowi muszą otrzymywać co najmniej stanową stawkę minimalną za godzinę pracy oraz godziny nadliczbowe, nawet jeśli wykonują pracę w systemie akordowym. Aby prowadzić działalność w Nowym Jorku, pracodawcy muszą zarejestrować się w Departamencie Pracy Stanu Nowy Jork.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź następujące strony:

- **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „Apparel Industry Task Force” (Stan Nowy Jork)
- **dol.gov** i wyszukaj frazę „Wage and Hour Division” (Stany Zjednoczone)

Robotnicy budowlani

W zależności od rodzaju budynku, w którym pracujesz, możesz podlegać przepisom, które nakładają na pracodawcę obowiązek zapłaty stawki wyższej od minimalnej.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „building service industry” („branża usług budowlanych”).

Uchwała Miasta Nowego Jorku w sprawie przesiedlonych pracowników budowlanych (Displaced Building Service Workers Act) wymaga od niektórych właścicieli, zarządców, wykonawców i komercyjnych najemców nowych budynków, aby przez 90-dniowy okres przejściowy zatrzymali pracowników zajmujących się wcześniej usługami budowlanymi. Jeśli po zakończeniu okresu przejściowego nowy pracodawca uzna, że Twoje wyniki są satysfakcjonujące, musi zaoferować Ci dalsze zatrudnienie.

[Ciąg dalszy na następnej stronie >](#)

Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się Biurem Polityki i Standardów Pracy DCA:

- Wyślij e-mail na adres **OLPS@dca.nyc.gov**
- Odwiedź stronę **nyc.gov/dca**

Pracownicy budowlani

Jeśli jesteś pracownikiem budowlanym w stanie Nowy Jork, zwykle możesz liczyć na ochronę zapewnianą przez przepisy prawa pracy. Jeśli jesteś pracownikiem budowlanym traktowanym jako niezależny wykonawca, możesz skorzystać z porady prawnej.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „construction workers” („robotnicy budowlani”).

Osoby pracujące w domu

Jeśli otrzymujesz wynagrodzenie za prace opiekuńcze, czyli na przykład za opiekę nad dziećmi, pomoc w sprzątaniu domu lub udzielanie pomocy osobie chorej, Nowojorska Karta Praw Pracowników Domowych (Domestic Workers' Bill of Rights) zapewnia Ci prawo do wynagrodzenia za nadgodziny, cotygodniowego dnia odpoczynku, trzech płatnych dni odpoczynku w roku oraz ochrony przed molestowaniem seksualnym i rasowym. Miejska uchwała w sprawie płatnego urlopu chorobowo-terapeutycznego (safe and sick leave) zapewnia Ci urlop dla celów związanych chorobą i bezpieczeństwem niezależnie od wspomnianych trzech płatnych dni urlopu rocznie.

Aby uzyskać informacje o swoich prawach i dostępnych zasobach, skontaktuj się z Działem Płatnej Opieki Biura Polityki i Standardów Pracy DCA:

- Zadzwoń pod numer **311** (212-NEW-YORK poza NYC)
- Wyślij e-mail na adres **PaidCare@dca.nyc.gov**
- Odwiedź stronę **nyc.gov/dca**

[Ciąg dalszy na następnej stronie >](#)

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „domestic worker” („osoba zatrudniona w domu”).

Pracownicy barów szybkiej obsługi

Poniżej przedstawiono minimalne stawki wynagrodzenia w 2017 i 2018 roku.

Zestawienie stawek	31 grudnia 2017	31 grudnia 2018
	13,50 \$	15,00 \$

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „fast food workers” („pracownicy barów szybkiej obsługi”).

Praca na kontraktach rządowych

Niektóre przedsiębiorstwa, które zawierają z agencjami rządowymi umowy na wykonanie robót publicznych lub niektórych usług, mogą być zobowiązane do wypłacania pracownikom „wynagrodzenia rynkowego” lub „wynagrodzenia umożliwiającego utrzymanie się”, które jest wyższe niż płaca minimalna i obejmuje świadczenia lub dodatek do wynagrodzenia.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź następujące strony:

- **comptroller.nyc.gov** i wyszukaj frazę „Prevailing Wage” („wynagrodzenie rynkowe”) (New York City)
- **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „The Bureau of Public Work” (New York State)
- **health.ny.gov** i wyszukaj frazę „Medicaid Home Care Workers” („Medicaid dla osób zatrudnionych w domu”) (New York State)
- **dol.gov** i wyszukaj frazę „Government Contracts” („kontrakty rządowe”) (United States)

Pracownicy sklepów spożywczych

Jeśli pracujesz w sklepie spożywczym, który jest sprzedawany, dotychczasowy właściciel musi powiadomić Cię o zmianie właściciela i Twoich prawach pracowniczych. Po sprzedaży nowy właściciel jest zobowiązany do utrzymania wszystkich pracowników zatrudnionych w sklepie przez okres co najmniej 90 dni od daty sprzedaży. Po upływie 90 dni nowy właściciel może zdecydować, czy zamierza zatrzymać dotychczasowych pracowników.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę do DCA:

- Zadzwoń pod numer **311** (212-NEW-YORK poza NYC)
- Wyślij e-mail na adres **grocerylaw@dca.nyc.gov**
- Odwiedź stronę **nyc.gov/dca**

Młodociani

Istnieją ograniczenia co do rodzaju i godzin pracy, jaką mogą wykonywać młodociani poniżej 18. roku życia.

Aby uzyskać więcej informacji, odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „Laws Governing the Employment of Minors” („przepisy regulujące zatrudnianie młodocianych”) (New York State).

Pracownicy salonów pielęgnacji paznokci

Karta praw pracowników salonów pielęgnacji paznokci (Bill of Rights for Nail Workers) wymaga od salonów pielęgnacji paznokci przestrzegania pewnych wymogów bezpieczeństwa oraz zapłaty wynagrodzeń według należytych stawek.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę:

- Odwiedź stronę **labor.ny.gov** i wyszukaj frazę „nail workers” („pracownicy salonów pielęgnacji paznokci”).

Ciąg dalszy na następnej stronie >

- Zadzwoń na infolinię **Task Force Hotline** pod numer 888-469-7365.
- Odwiedź witrynę **labor.ny.gov** (aby zgłosić nadużycia w branży salonów pielęgnacji paznokci).

Pracownicy otrzymujący napiwki

Pracowników, którzy otrzymują napiwki, obowiązują specjalne stawki i zasady wynagradzania. Aby uzyskać możliwość stosowania tych stawek, pracodawca musi z wyprzedzeniem zawiadomić pracowników, że ubiega się o możliwość obniżenia wynagrodzenia z tytułu napiwków, a ponadto nie może przejmować żadnej części otrzymywanych przez pracowników napiwków.

Aby uzyskać informacje lub złożyć skargę, skontaktuj się z następującymi instytucjami:

New York State Department of Labor
888-469-7365 | labor.ny.gov

New York State Department of Labor
– NYC District Office
212-775-3880

U.S. Department of Labor
866-487-9243 | dol.gov/whd

U.S. Department of Labor
– Division Office in NYC
212-264-8185

Uwagi

Uwagi

Uwagi

Zadaniem Biura Polityki i Standardów Pracy (Office of Labor Policy & Standards, OLPS) DCA jest pełnienie roli rzecznika pracowników we władzach Miasta. Jako instytucja, której zadaniem jest niesienie pomocy pracownikom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji, OLPS skupia się na problemach pracowniczych wpływających na imigrantów, osoby o innym niż biały kolorze skóry oraz kobiety.

OLPS:

- **Egzekwuje** najważniejsze miejskie przepisy prawa pracy.
- **Przeprowadza** oryginalne badania, nawiązuje kontakt ze społecznościami oraz edukuje je.
- **Rozwija** polityki dopasowane do ewoluującej gospodarki oraz siły roboczej Miasta Nowy Jork.

Bill de Blasio
Mayor

Consumer Affairs

Lorelei Salas
Commissioner

Wydział ds. Konsumentów w Nowym Jorku (DCA) chroni i dba o poprawę codziennego życia ekonomicznego mieszkańców Nowego Jorku, aby zapewnić dobry rozwój społeczności. Poprzez pracę naszego Biura ds. Polityki i Standardów Pracy, DCA wzmacnia pozycję pracujących rodzin, dostarczając im narzędzi i zasobów potrzebnych do osiągnięcia dobrej kondycji finansowej i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.